

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPiO.WL.140.64.2016

Warszawa, 29 grudnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec senackiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 778).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-)Beata Szydło

Stanowisko Rady Ministrów

wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 778)

1. Ocena zaproponowanych rozwiązań.

Uchwałą z dnia 7 lipca 2016 r. Senat Rzeczypospolitej Polskiej wniósł do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Celem tego projektu jest uregulowanie zasad weryfikacji prawomocnych decyzji emerytalno-rentowych w następstwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. (sygn. akt K 5/11, Dz. U. poz. 251), zgodnie ze wskazówkami zawartymi w orzeczeniu. W wyroku tym Trybunał orzekł o niezgodności art. 114 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), zwanej dalej: „ustawą emerytalną”, z zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, która wynika z art. 2 oraz z art. 67 ust. 1 Konstytucji.

Uchylony art. 114 ust. 1a ustawy emerytalnej, na skutek wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, pozwalał – przez odesłanie do art. 114 ust. 1 ustawy – na wznowienie postępowania przed organem rentowym i wzruszenie prawomocnej decyzji, przyznającej prawo do emerytury bądź renty. Z treści art. 114 ust. 1 wynika bowiem, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulegają ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej albo z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub zostaną ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, mające wpływ na samo prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Mając na uwadze standardy demokratycznego państwa prawa, które wynikają z art. 2 Konstytucji, Trybunał Konstytucyjny zwrócił szczególną uwagę na fakt, że uchylony przepis dopuszczał możliwość nieograniczonej rekwalfikacji dowodów, które stanowiły podstawę wydania pierwotnej decyzji potwierdzającej nabycie prawa. Oznaczało to, że prawomocna decyzja mogła być weryfikowana z urzędu na niekorzyść świadczeniobiorcy w każdym czasie (bezterminowo), nawet wówczas, gdy wadliwość decyzji wynikała z błędu organu rentowego. Orzekając zaś o niezgodności tego przepisu z art. 67 ust. 1 Konstytucji, Trybunał Konstytucyjny jednoznacznie wskazał, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń musi

być uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami, tak aby została zachowana równowaga pomiędzy uzasadnionym interesem jednostki a interesem publicznym.

W uzasadnieniu do przywołanego wyroku Trybunał Konstytucyjny, nie kwestionując zasadności uprawnienia organu rentowego do weryfikacji decyzji bezzasadnie ustalającej prawo do świadczenia lub błędnie ustalającej jego wysokość, wskazał także na standardy konstytucyjne, które kierunkowo posłużyłyby projektodawcy do przygotowania zmiany odpowiednich przepisów. Z treści uzasadnienia wyroku wynika, że niezbędne jest ustanowienie odpowiedniej granicy, poza którą niedopuszczalne byłoby wzruszenie decyzji, a trwałość decyzji organów władzy publicznej nie byłaby pozorna.

Mając na uwadze powyższe, należy pozytywnie odnieść się do propozycji ujętych w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, które zmierzają do uregulowania przepisów dotyczących zasad wzruszalności decyzji rentowych zgodnie z obowiązującymi wzorcami konstytucyjnymi. Projekt ten, dokonując zmian w przepisach art. 114 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, wymagał również dokonania analogicznych zmian w art. 32 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037) oraz art. 33 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708). W art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277) zdecydowano się natomiast na odesłanie w tym zakresie do przepisów ustawy emerytalnej.

Projektowana regulacja (w nowym ust. 1e w art. 114 ustawy emerytalnej) przewiduje, że uchylenie lub zmiana prawomocnej decyzji organu rentowego nie będzie – co do zasady – możliwa po upływie określonego w przepisach okresu, który liczony jest od dnia wydania decyzji. Okres ten wynosić będzie odpowiednio 10 lat – w przypadku gdy decyzja została wydana w wyniku przestępstwa, gdy dowody, na podstawie których ustalono istotne okoliczności faktyczne okazały się fałszywe lub w sytuacji, kiedy decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie. Okres 5-letni obowiązywać będzie w przypadku gdy po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość, lub gdy decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone,

zmienione albo stwierdzono jego nieważność. Okres 3-letni będzie obowiązywać natomiast w przypadku, gdy przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Senacki projekt wprowadza także zamknięty katalog spraw, w których nie będą obowiązywać ograniczenia w możliwości uchylecia lub zmiany decyzji na skutek upływu określonego okresu czasu liczonego od dnia wydania decyzji. Dotyczyć to będzie przypadku, gdy w wyniku uchylecia lub zmiany decyzji (z przyczyn określonych w projektowanym art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej) osoba zainteresowana nabędzie prawo do świadczenia lub świadczenie w wyższej wysokości, oraz w przypadku, gdy uchyleciu lub zmianie podlega decyzja o ustaleniu kapitału początkowego, który nie został uwzględniony do obliczania wysokości emerytury ustalonej prawomocną decyzją (nowy ustęp 1f w art. 114 ustawy emerytalnej).

Zgodnie z projektowanym ust. 1g w art. 114 ustawy emerytalnej organ rentowy miałby odstępować od uchylecia lub zmiany decyzji, jeżeli wiązałoby się to z istotnym pogorszeniem sytuacji osobistej lub materialnej osoby zainteresowanej ze względu na jej wiek, stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności, a przyznanie świadczenia lub nieprawidłowe obliczenie jego wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Wskazując na tę regulację, Rada Ministrów, po przeprowadzeniu dogłębnej analizy orzecznictwa związanego z nowelizacją (nie tylko Trybunału Konstytucyjnego, ale również Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, dalej powoływanego jako „ETPCz”), wnosi jednakże o nadanie temu przepisowi następującego brzmienia:

„1g. Organ rentowy odstępuje od uchylecia lub zmiany decyzji, z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 6, jeżeli uchylecie lub zmiana decyzji wiązałyby się z nadmiernym obciążeniem dla osoby zainteresowanej, ze względu na jej sytuację osobistą lub materialną, wiek, stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności”.

Skoro celem nowelizowanego przepisu jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r., należy podkreślić, że w uzasadnieniu do tego wyroku Trybunał wskazał na konieczność wyważenia przy weryfikowaniu decyzji wydawanych w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych interesów jednostki i interesu publicznego, poprzez wskazanie przesłanek wrzuszania decyzji, które uniemożliwiają arbitralne, niczym nieograniczone działania władzy publicznej. W uzasadnieniu m. in. podkreślono, iż: *„Należy zgodzić się z wnioskodawcą, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń musi być uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami, tak aby została zachowana równowaga pomiędzy uzasadnionym interesem jednostki a interesem publicznym. (...) Należy jednak wyważyć wartości przemawiające za utrzymaniem możliwości weryfikacji takich decyzji w każdym czasie oraz wartości skłaniające do utrzymania w obrocie*

prawnym błędnej decyzji rentowej, podjętej wyłącznie ze względu na zaniedbania organu rentowego.”.

Zasada wazenia tych interesów (zasada proporcjonalności) jest również stosowana przez ETPCz (w tym w ponad 120 sprawach, w których stroną pozwaną była Polska). W wydanych orzeczeniach wskazano na konieczność stosowania przez ustawodawstwa krajowe normy wynikającej z art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonego w Paryżu dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. poz. 175, z późn. zm.), dalej zwanego „Protokołem Nr 1 do Konwencji”, w myśl którego *„Każda osoba fizyczna i prawna ma prawo do poszanowania swego mienia. Nikt nie może być pozbawiony swojej własności, chyba że w interesie publicznym i na warunkach przewidzianych przez ustawę oraz zgodnie z ogólnymi zasadami prawa międzynarodowego”.*

W orzecznictwie tym podkreślano, że *„wszelkie ingerencje ze strony organu władzy publicznej w poszanowanie mienia winny być zgodne z prawem, muszą być w interesie publicznym oraz muszą realizować uzasadniony prawnie cel w drodze środków rozsądnie do niego proporcjonalnych”.* Trybunał, badając, czy decyzja o naprawieniu omyłki poprzez odebranie tzw. emerytury EWK (wcześniejszej emerytury przysługującej pracownikom opiekującym się dziećmi wymagającymi stałej opieki) zachowała sprawiedliwą równowagę pomiędzy odnośnym interesem publicznym a prawami majątkowymi jednostki, za rozstrzygające uznawał indywidualne okoliczności skarżącego w danej sprawie. W szczególności Trybunał brał pod uwagę okoliczność, czy skarżący ubiegali się o emeryturę EWK w dobrej wierze, oraz czy emerytura ta była ich jedynym dochodem, a jej nagłe odebranie nakładało na skarżących **nadmierne obciążenie**, gdyż zostawali pozbawieni wszelkich środków do życia lub perspektyw szybkiego znalezienia nowej pracy (przykładowo: wyroki ETPCz z 25 marca 2014 r.: Skrok v. Polska 44052/05, Kozłowska-Figura v. Polska 24728/05, Bryda v. Polska 1902/05; z 5 grudnia 2013 r.: Mleczek v. Polska 35547/04, Rudolf v. Polska 1798/05).

Zasada proporcjonalności znajduje także odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Na przykład w wyroku z dnia 24 marca 2011 r. I UK 317/10 podkreślono, iż: *„W przypadku pozbawienia praw emerytalno-rentowych, należy uwzględnić zasadę proporcjonalności tak, aby realizacja ważnych celów publicznych nie przeważała nad interesem jednostki, dla której pozbawienie świadczenia może okazać się **nadmiernie uciążliwe**”.*

W projektowanym przepisie, jako kryterium decydujące o możliwości (lub braku możliwości) weryfikacji wadliwych decyzji, przyjęto *„istotne pogorszenie sytuacji osobistej lub materialnej osoby zainteresowanej ze względu na jej wiek, stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności”.*

Wydaje się, że takie brzmienie przepisu może nie oddawać jednak istoty ważenia interesu publicznego i prywatnego, stanowiącej przesłanie wynikające z art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji. Jako przykład można przytoczyć sprawę Rzepa v. Polska (nr skargi 30361/04), gdzie wniosek o emeryturę (EWK) został zgłoszony w czerwcu, wypłata została podjęta od dnia 1.08.2001 r. (w związku z ustaniem zatrudnienia). Po 14 dniach przerwy – emerytka podjęła zatrudnienie u tego samego pracodawcy (gdzie pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 13.09.2003 r.) W wyroku ETPCz stwierdzono iż: „*[...decyzja ZUS pozbawiająca skarżącą prawa do otrzymywania emerytury EWK sprowadzała się do ingerencji w jej mienie w rozumieniu art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji, a ingerencja ta była przewidziana przez prawo i realizowała uzasadniony prawnie cel, jak wskazany artykuł wymaga. Jednakże, dokonując proporcjonalności tej ingerencji, Trybunał stwierdza również, iż niniejsza sprawa różni się znacząco od wcześniejszych spraw badanych przez Trybunał, w których skarżący rezygnowali z pracy zarobkowej w celu uzyskania emerytury EWK, emerytury będącej ich jedynym źródłem dochodu, gdzie nagłe jej odebranie nakładało na skarżących **nadmierne obciążenie**, gdyż pozostawali oni bez środków do życia i bez perspektywy szybkiego znalezienia nowego zatrudnienia*”. Trybunał uznał zatem, że w sprawie tej została zachowana zasada proporcjonalności. Przyjmując, że kryterium decydującym o możliwości weryfikacji uprawnień w tej sprawie byłoby, tak jak w projektowanym art. 114 ust. 1g ustawy o emeryturach i rentach z FUS, istotne pogorszenie sytuacji materialnej osoby uprawnionej ze względu na jej wiek, stan zdrowia lub inne szczególnie okoliczności, zachodziłaby poważna wątpliwość, czy w takiej sytuacji można byłoby uznać, że utrata emerytury nie pogarszałaby istotnie sytuacji tej osoby, i tym samym - czy bezzasadnie przyznana emerytura powinna być nadal wypłacana.

Różnica między sformułowaniami „*istotne pogorszenie sytuacji materialnej*” a „*nadmierne obciążenie*” nabiera jeszcze większego znaczenia w przypadku, gdy organ rentowy błędnie ustalił wysokość świadczenia. W przypadku bowiem przyjęcia tego pierwszego kryterium trudniej byłoby organowi rentowemu prawidłowo ważyć dwie wartości, tj. interes publiczny i interes prywatny (w konkretnej sprawie przy obniżeniu wysokości świadczenia mogłoby zachodzić co prawda *istotne pogorszenie sytuacji materialnej osoby zainteresowanej*, ale jednocześnie wydanie takiej decyzji nie byłoby dla niej **nadmiernym obciążeniem**).

Co prawda art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji odnosi się do prawa do świadczeń, a nie ich wysokości, to jednak art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS obejmuje sytuacje zarówno wadliwego przyznania prawa, jak i błędnego obliczenia wysokości świadczenia. Kryteria regulujące możliwość weryfikacji błędnych decyzji będą więc stosowane w obydwu wskazanych przypadkach.

Mając na uwadze powyższe argumenty wydaje się, że zaproponowane nowe brzmienie art. 114 ust. 1g projektu jest zasadne. Zaznaczyć oczywiście należy, że przyjęcie takiej propozycji oznaczać będzie również konieczność dokonania odpowiednich zmian w ustawach o zabezpieczeniu emerytalnym służb mundurowych (tj. w art. 3 w zakresie art. 32 ust. 8 i art. 4 w zakresie art. 33 ust. 8 projektu).

Należy podkreślić, że proponowane nowe brzmienie przepisu ust. 1g art. 114 ustawy emerytalnej konwaliduje ponadto pewną wadę o charakterze legislacyjnym, która znalazła się w brzmieniu tego przepisu, zaproponowanym w opiniowanym projekcie. Dokonując wykładni gramatycznej projektowanego przepisu, można byłoby bowiem wyciągnąć konkluzję, że „organ rentowy odstępuje od uchylania lub zmiany decyzji [...] jeżeli wiązałoby się to z istotnym pogorszeniem [...]”, gdzie wyraz „to” odnosi się do „odstąpienia” a nie – do „uchylenia lub zmiany decyzji”. Nie ulega natomiast wątpliwości, że to właśnie uchylenie lub zmiana decyzji, a nie odstąpienie od uchylania lub zmiany decyzji miałyby spowodować „istotne pogorszenie sytuacji osobistej lub materialnej osoby zainteresowanej [...]”.

Wymaga ponadto zwrócenia uwagi, że w senackim projekcie ustawy zaproponowane brzmienie pkt 6 w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin jest zbyt szerokie i może powodować wątpliwości interpretacyjne. Zasadnym byłoby zatem nadanie wymienionemu przepisowi analogicznego brzmienia do projektowanego art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej, tj.:

„6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu emerytalnego”.

W ten sposób zostałyby ujednoczone przesłanki uchylenia i zmiany decyzji emerytano-rentowych w systemie powszechnym oraz w systemie o zabezpieczeniu emerytalnym służb mundurowych.

W ogólnej ocenie Rady Ministrów zaproponowane w projekcie rozwiązania w prawidłowy sposób ograniczają możliwość ingerencji organu rentowego w ustalone prawomocną decyzją uprawnienia strony, pozostawiając jednocześnie temu organowi prawo do oceny prawidłowości ustaleń zawartych w tych decyzjach, a także ewentualnie ponowne rozpoznanie prawomocnie rozstrzygniętej sprawy. W szczególności należy pozytywnie ocenić fakt, że najdalej idące ograniczenia w zakresie możliwości weryfikowania z urzędu

prawomocnych decyzji organu rentowego przewidziano w sytuacji, gdy decyzja miałaby zostać zmieniona na niekorzyść świadczeniobiorcy, a jej wadliwość wynikałaby z błędu tego organu.

2. Ocena skutków finansowych wejścia w życie projektu (w oparciu o dane przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych).

Z uwagi na to, że skutek nowelizacji zakazem weryfikacji zostaną objęte świadczenia emerytalne i rentowe, w których:

- 1) od daty doręczenia decyzji ustalającej prawo (wysokość) świadczenia do daty ujawnienia nowych okoliczności lub dowodów, uzasadniających stwierdzenie braku prawa do świadczenia lub obniżenia jego wysokości, upłynął okres 5 lat,
- 2) od daty doręczenia decyzji ustalającej prawo (wysokość) świadczenia do daty stwierdzenia błędu organu rentowego, skutkującego ustaleniem prawa do świadczenia lub zawyżeniem jego wysokości, upłynął okres 3 lat lub krótszy, jeśli są spełnione przesłanki do zastosowania zasady „proporcjonalności” oraz
- 3) od daty doręczenia decyzji ustalającej prawo (wysokość) świadczenia do daty stwierdzenia, że decyzja została wydana na podstawie fałszywych dowodów, minęło 10 lat – skutki finansowe dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych mogą co najwyżej wiązać się z brakiem możliwości wycofania z obrotu prawnego wadliwych decyzji. Skutki finansowe będą uzależnione od tego, ile takich spraw zostanie ujawnionych i w jakiej wysokości.

ZUS posiada dane dotyczące realizacji art. 114 ustawy emerytalnej za lata 2012 – 2015, a więc za okres, w którym regulacja ta obowiązuje w brzmieniu uwzględniającym wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r.

W oparciu o wytyczne Członka Zarządu Zakładu nr 27 z dnia 24 maja 2012 r. dotyczące realizacji ww. wyroku, weryfikacji podlegają wyłącznie te sprawy, w których – po uprawomocnieniu decyzji – zostały przedłożone nowe dowody lub przed upływem 5 lat ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji.

Z danych uzyskanych z 51 jednostek organizacyjnych ZUS wykonujących funkcje organu rentowego (43 Oddziały i 8 jednostek realizujących umowy międzynarodowe) za lata 2012 – 2015 wynika, że liczba spraw, w których organy rentowe wznowiły postępowanie w oparciu o art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej, wynosi 101 spraw, w których dokonano weryfikacji prawa do świadczeń, i 739 spraw, w których dokonano weryfikacji wysokości świadczeń.

Średnia roczna liczba tych spraw wynosi:

- 1) 25 – w przypadku stwierdzenia braku prawa do świadczenia,
- 2) 185 – w przypadku ustalenia w prawidłowej wysokości wcześniej zawyżonego świadczenia.

W stosunku do ogółu świadczeń przysługujących w tych latach (średnio ok. 7,8 mln rocznie) wartości te stanowią tysięczny ułamek procenta.

W zakresie dotyczącym realizacji art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej, w oddziałach ZUS odnotowywane są także sprawy niepodlegające weryfikacji ze względu na upływ 5 lat od wydania decyzji w sprawie świadczenia (jeśli stwierdzono ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość) oraz zastosowanie zasady proporcjonalności.

Zastosowanie powyższych zasad jest wynikiem wskazówek zawartych w uzasadnieniu ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego, dotyczących realizacji art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej. W latach 2012 – 2015 odstąpiono od weryfikacji prawa do świadczeń przyznanych 32 osobom oraz nie obniżono wysokości świadczeń 658 osobom.

Średnia roczna liczba spraw, w których odstąpiono od weryfikacji prawa do świadczeń oraz nie obniżono wysokości świadczeń wynosi:

- 1) 8 – w przypadku zachowania prawa do świadczenia,
- 2) 172 – w przypadku dalszej wypłaty świadczenia w zawyżonej wysokości.

W stosunku do ogółu świadczeń przysługujących w tych latach (średnio ok. 7,8 mln rocznie) wartości te stanowią tysięczny ułamek procenta.

Najczęstsze przypadki, w których dochodzi do przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia okoliczności istniejącej przed wydaniem decyzji, dotyczą:

- 1) zawyżenia okresów składkowych, uwzględnionych przy ustalaniu prawa do świadczenia lub jego wysokości (np. pracodawca nie wykazał w świadectwie pracy okresów urlopu bezpłatnego, a po uprawomocnieniu się decyzji wpływa wniosek zainteresowanego o przeliczenie świadczenia, i w zaświadczeniu ZUS Rp-7 pracodawca wykazuje okresy tego urlopu),
- 2) zawyżenia podstawy wymiaru (np. gdy pracodawca w kolejnym zaświadczeniu ZUS Rp-7 wykazuje – za ten sam okres – inną wysokość wynagrodzenia uzyskanego przez osobę zainteresowaną).

Dodatkowo ZUS poinformował, że prowadzony jest także rejestr spraw, które nie podlegają weryfikacji z uwagi na utratę (na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r.) mocy prawnej art. 114 ust. 1a ustawy emerytalnej. Średnia roczna liczba tych spraw wynosi:

- 1) 18 spraw – w przypadku zachowania prawa do świadczenia,
- 2) 1349 spraw, w których nie została obniżona wysokość świadczenia.

W związku z powyższym można przyjąć, tak jak wskazano w Ocenie Skutków Regulacji (zawartej w uzasadnieniu projektu), że projekt nie rodzi istotnego wpływu na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

* * *

Mając na uwadze przedstawioną ocenę projektowanych regulacji, a także brak negatywnego wpływu na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Rada Ministrów pozytywnie opiniuje senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 778).